

Katrineholms kommun
kommunledningsforvaltningen@katrineholm.se

Antagen detaljplan för Djulö camping mm, Katrineholms kommun

Kommunens ärendenummer: KS/2025:151 § 61

Beslut

Länsstyrelsen beslutar att upphäva del av kommunens beslut att anta detaljplanen, KS/2025:151 § 61, i enlighet med figur 1 nedan.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Katrineholms kommun har tagit fram en detaljplan för Djulö camping mm, omfattande fastigheterna Djulö 2:41 och Djulö 2:42 samt del av Djulö 1:174 och Djulö 2:3. Detaljplanens syfte är att förstärka Djulö som besöksmål genom att göra det möjligt att utveckla camping- och rekreationsområdet, samt utreda möjligheten att uppföra ett odlingslottsområde. Vidare ämnar planen kartlägga och reglera områdets natur- och kulturvärden.

Planområdet ligger på nordvästra sidan av Djulösjön och omfattas delvis av generellt strandskydd. Området är inte planlagt sedan tidigare. I översiktsplanen är området utpekade som område för natur och friluftsliv. Detaljplanen har handlagts med standardförfarande.

Kommunfullmäktige i Katrineholms kommun beslutade den 14 april 2025 att anta detaljplanen för Djulö camping mm, PLAN.2022.3. Länsstyrelsen fick meddelande om detta den 23 april 2025.

Länsstyrelsen beslutade den 9 maj 2025 att överpröva kommunens beslut att anta detaljplanen då detaljplanen kan antas innebära att strandskydd enligt 7 kap. miljöbalken (1998:808), MB, upphävs i strid med gällande bestämmelser.

Länsstyrelsen har den 16 maj haft ett möte med Katrineholms kommun om möjligheten att upphäva delar av detaljplanen. Den 19 juni inkom kommunen med ett medgivande om detta.

Planärendets gång och Länsstyrelsens yttranden

Detaljplanen var föremål för samråd under perioden den 20 december 2019 till den 26 januari 2020. Detaljplanen var utställd för granskning under perioden 19 december 2024 till 17 januari 2025.

Länsstyrelsen har i samrådsyttrande den 9 september 2024 påtalat att ett antagande av detaljplanen kan komma att prövas med avseende på hanteringen av strandskyddet. I granskningsyttrandet den 5 februari 2025 framförde Länsstyrelsen att strandskyddet upphävs i strid med gällande bestämmelser inom delar av planområdet.

Kommunens planförslag, område planlagt för friluftsliv och camping (N) samt stugby (O₁)

För att möjliggöra en utveckling av campingen tillåter den antagna detaljplanen nya byggnader med en största byggnadsarea på 60 m² inom område som idag omfattas av strandskydd. Regleringen är enligt kommunen nödvändig för att tillåta längre uppställning av husvagnar och husbilar då de räknas som byggnader.

I detaljplanen har kommunen upphävt strandskyddet inom kvartersmark planlagd för friluftsliv och camping (N) samt stugby (O₁) med hänvisning till de särskilda skälen "redan ianspråktaget område" och "utvidga en pågående verksamhet"

Kommunen framför i den antagna detaljplanens planbeskrivning att strandskyddet bör kunna upphävas för den planerade bebyggelsen inom campingområdet mot bakgrund av att området som helhet har varit ianspråktaget för campingverksamhet sedan år 1968. Vidare framförs att campingplatsen är populär och att dess behov förändras med tiden. För att campingen ska kunna möta den förändrade efterfrågan och vara konkurrenskraftig i framtiden måste den tillåtas att utvecklas. Djulö campings styrka är läget och då behöver nya stugor och glampingtält, likt de redan existerande husvagns- och husbilsplatserna, placeras med sjöutsikt. Annan placering skulle drastiskt minska deras attraktivitet och verksamhetens lönsamhet.

Längs med vattnet säkerställs fri passage för allmänheten genom att ett område mellan befintlig stig och vattnet förses med prickmark som förbjuder nya byggnader. Den fria passagen kan enligt kommunen inte göras bredare då området norr om stigen redan är ianspråktaget för campingverksamhet.

2025-07-01

Den naturvärdesinventering som genomförts har inte kunnat påvisa några naturvärden på det nuvarande campingområdet, förutom ett antal värdeträd som skyddas i plan.

Sammanfattningsvis bedömer kommunen att intresset att ta området i anspråk är större än strandskyddets intresse då området redan är exploaterat och därför inte fyller sin funktion. Planen bidrar i stället till att skydda stranden från ytterligare bebyggelse samt garantera allmänhetens tillgång.

Motivering till beslutet

Strandskyddet syftar till att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten (7 kap. 13 § miljöbalken).

Enligt 4 kap. 17 § PBL får strandskyddet upphävas i en detaljplan om det finns särskilda skäl för det och om intresset av att ta området i anspråk på det sätt som avses med planen väger tyngre än strandskyddsintresset. De särskilda skäl som får beaktas framgår av 7 kap. 18 c-d §§ miljöbalken. Ett upphävande får inte omfatta ett område som behövs för att säkerställa fri passage för allmänheten och bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet.

Vid prövningen om upphävande av strandskydd ska stor restriktivitet iakttas (se prop. 2008/09:119 s. 53).

Enligt 7 kap. 18 c § första stycket miljöbalken får man som särskilda skäl vid prövningen av en fråga om upphävande av strandskyddet beakta endast om det område som upphävandet eller dispensen avser

1. redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften,
2. genom en väg, järnväg, bebyggelse, verksamhet eller annan exploatering är väl avskilt från området närmast strandlinjen,
3. behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området,
4. behövs för att utvidga en pågående verksamhet och utvidgningen inte kan genomföras utanför området,
5. behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området, eller
6. behöver tas i anspråk för att tillgodose ett annat mycket angeläget intresse.

2025-07-01

Kommunen framför att det aktuella området i sin helhet har varit ianspråktaget för campingverksamhet sedan 1968, innan det generella strandskyddet infördes år 1975.

Enligt PBL kunskapsbanken innebär markanvändningen *Friluftsliv och camping* (N) att marken endast kan användas för enkelt flyttbara enheter och de servicebyggnader som behövs för verksamheten. Campingstugor ingår inte i denna markanvändning utan ska i stället planläggas som *Tillfällig vistelse* (O).

Länsstyrelsen kan utifrån historiska ortofoton konstatera att platsen har varit ianspråktagen för campingverksamhet (N). Inom strandskyddat område finns idag endast ett par servicebyggnader och platser för enkelt flyttbara enheter, det vill säga för tillfällig uppställning av tält, husvagnar och husbilar.

Däremot ser inte Länsstyrelsen att området i sin helhet varit ianspråktaget för stugby (O₁) på det sätt som kommunen nu vill tillåta i detaljplanen. I den västra delen av planområdet finns idag ett antal campingstugor. Kommunen har efter beslut om överprövning kompletterat med handlingar som visar att en del campingstugor har uppförts med strandskyddsdispens, en del har tillkommit under den tid Länsstyrelsens beslut om undantag från generellt strandskydd¹ vid Svartbäcken gällde men för några år är det oklart om de är lagligt uppförda.

Att campingverksamhet har bedrivits på platsen under en lång tid innebär i sig inte att området har tagits i anspråk på ett sådant sätt att det saknar betydelse för strandskyddet syften. De byggnader som finns på platsen kan inte innebära att hela campingområdet, utöver den mark som byggnaderna är uppställda på, har tagits i anspråk.

Länsstyrelsen har genom hela planprocessen framfört att ny byggelse inom campingområdet (och därmed möjlighet för "långliggare") i första hand ska lokaliseras utanför strandskyddat område. Campingstugor och husvagn/husbil med intilliggande anordningar som är stadigvarande uppställda kan snarare liknas vid fritidshus som genererar större avhållande effekt på allmänheten än ett tält eller husvagn/husbil som står där tillfälligt.

Länsstyrelsen anser att det saknas förutsättningar för att upphäva strandskyddet med stöd av 7 kap. 18 c § punkt 1, MB då planen medger ett ianspråktagande av ett område där allemansrätten inte tidigare kan anses ha varit utsläckt.

¹ Se Länsstyrelsens beslut, Dnr 231-2486-199, daterat 1999-06-30 och Dnr 511-4310-2011, daterat 2011-11-01

2025-07-01

Kommunen har som särskilt skäl för upphävandet även angett att området behövs för att utvidga en pågående verksamhet. För att kunna upphäva strandskyddet med stöd av 7 kap. 18 c § punkt 4, MB krävs att intresset inte kan tillgodoses utanför strandskyddat område. Om den utvidgade verksamheten kan lokaliseras utanför sådant område ska den lokaliseringen väljas i stället (prop. 2008/09:119 s.106).

Det har inte framkommit något i detaljplanen som visar att åtgärden måste företas inom strandskyddat område. Länsstyrelsen anser därför att det saknas förutsättningar för att upphäva strandskyddet med stöd av 7 kap. 18 c § punkt 4, MB.

Sammanfattande bedömning

Länsstyrelsen ska efter prövning upphäva kommunens beslut att anta en detaljplan om beslutet innebär att strandskydd enligt 7 kap. miljöbalken upphävs i strid med gällande bestämmelser.

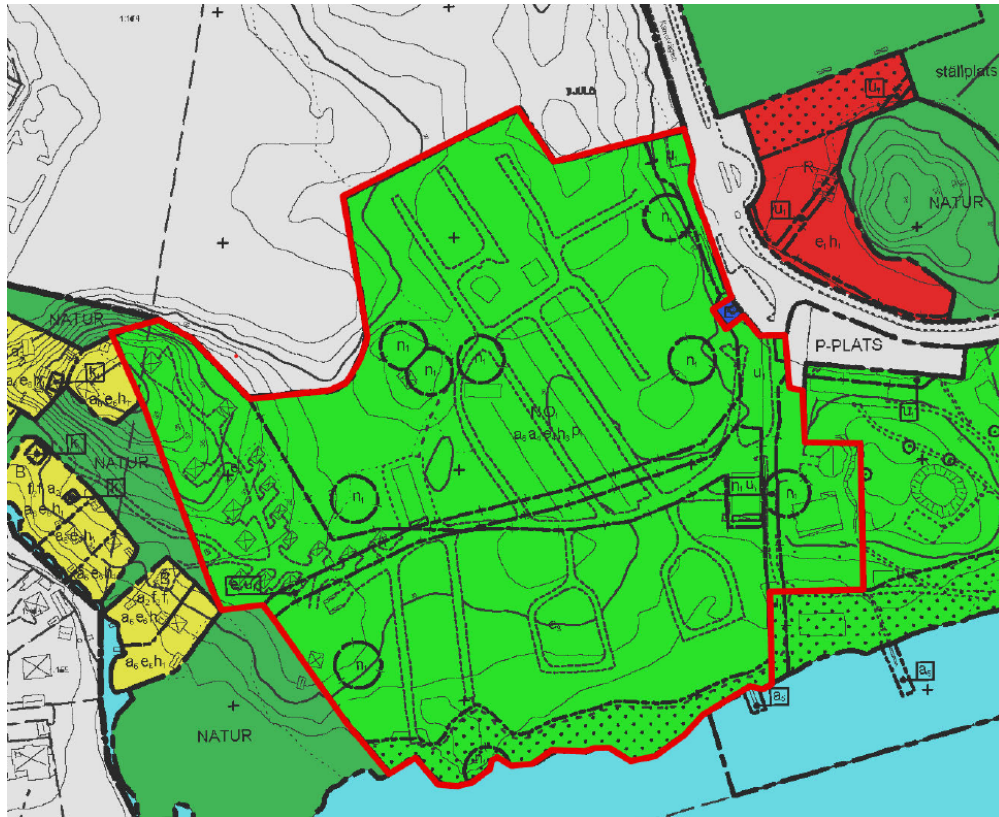
Kommunen har inte visat att område inom kvartersmark planlagd för stugby (O₁) och som omfattas av strandskydd redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddet syften. Kommunen har inte heller visat att utvidgningen av den pågående campingverksamheten inte kan genomföras utanför det strandskyddade området.

Kommunen har inte visat att intresset av att ta det aktuella området i anspråk på det sätt som avses med planen väger tyngre än strandskyddsintresset.

Länsstyrelsen anser att strandskyddet upphävs i strid med tillämpliga bestämmelser i 7 kap. miljöbalken inom delar av detaljplanen och finner därför skäl att upphäva kommunens beslut att anta detaljplanen i viss del avseende kvartersmark inom strandskyddat område där markanvändning stugby (O₁) tillåts.

Kommunen har framfört att de gärna ser att Länsstyrelsen upphäver hela användningsområdet alternativt hela området förutom prickmarken närmast vattnet för att undvika bieffekter och förenkla efterkommande planarbete. Mot bakgrund av det ovan sagda upphäver Länsstyrelsen den del av planen som framgår av figur 1 nedan.

2025-07-01

Figur 1. Utdrag ur plankarta antagen 2025-04-14. Rödmarkerad del av planområdet upphävs enligt detta beslut.

Bestämmelser som beslutet grundas på

I en detaljplan får kommunen enligt 4 kap. 17 § PBL upphäva strandskydd enligt 7 kap. miljöbalken för ett område, om det finns särskilda skäl för det och om intresset av att ta området i anspråk på det sätt som avses med planen väger tyngre än strandskyddsintresset. Bestämmelserna i 7 kap. 18 c-18 g §§ miljöbalken ska tillämpas på bestämmelser om upphävande av strandskydd.

Enligt 11 kap. 10 § första stycket plan- och bygglagen (2010:900), PBL, ska länsstyrelsen, när länsstyrelsen enligt 5 kap. 29, 38 eller 39 § har fått ett meddelande om att en kommun beslutat att anta en detaljplan, inom tre veckor besluta om kommunens beslut att anta detaljplanen ska överprövas eller inte.

Enligt 11 kap. 10 § andra stycket 5 PBL ska länsstyrelsen överpröva kommunens beslut, om beslutet kan antas innebära att strandskydd enligt 7 kap. miljöbalken upphävs i strid med gällande bestämmelser.

Länsstyrelsen ska, enligt 11 kap. 11 § PBL, upphäva kommunens beslut att anta en detaljplan i dess helhet, om beslutet har en sådan innebörd som anges i 10 § andra stycket. Om kommunen medger det, får beslutet upphävas i en viss del.

2025-07-01

Beslut enligt första stycket ska fattas inom två månader från det att länsstyrelsen har beslutat om överprövning enligt 10 § första stycket om inte längre tid är nödvändig med hänsyn till ärendets omfattning eller andra särskilda omständigheter.

Enligt 13 kap. 5 § PBL får länsstyrelsens beslut, att helt eller i en viss del upphäva kommunens beslut om detaljplan, överklagas hos regeringen.

Ni kan överklaga beslutet

Se information nedan hur ni kan överklaga beslutet.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av tillförordnat länsråd Anna-Karin Lindblad Wieslander med planhandläggare Ulrika Larsson som föredragande. I den slutliga handläggningen har även enhetschef/länsarkitekt Christina Gustavsson och tillförordnad chefsjurist Maria Pettersson medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till:

Katrineholms kommun, Samhällsbyggnadsförvaltningen

Ni kan överklaga beslutet hos regeringen

Om ni inte är nöjda med Länsstyrelsens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos regeringen.

Så här överklagar ni beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Södermanlands län antingen via e-post; sodermanland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Södermanlands län, 611 86 Nyköping.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag ni fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det regeringen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ert överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur ni vill att beslutet ska ändras.
- Varför ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer ert överklagande bifogar ni kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 25 MB via e-post.

Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet uppge sitt namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta Länsstyrelsen via e-post, sodermanland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-223 40 00. Ange diarienummer 3387-2025.